

Reglen erstatter den gældende lovs § 4, stk. 3, 1. pkt. og 2. pkt., 2. led. Bestemmelsen udvider sygehusets pligter på to punkter. Det skal ikke længere være tilstrækkeligt at underrette om dødsfaldet. Efter forslaget skal der dels underrettes om den påtænkte obduktion, dels anmodes om samtykke til indgrebet. Ønsker afdødes nærmeste ikke at tage stilling til spørgsmålet på stedet, skal der oplyses om adgangen til at modsætte sig obduktion inden for 6 timer efter underretningen. Såfremt der ikke inden fristens udløb er fremkommet er forbud mod obduktion, kan denne foretages. Dog gælder det efter sidste punktum, at obduktion kan foretages inden fristens udløb, såfremt afdødes nærmeste har givet samtykke til obduktion.

Om baggrunden for denne bestemmelse henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3 i forslag til lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.

Efter bestemmelsen skal sygehuset underrette og spørge »afdødes nærmeste« om samtykke. Som i den gældende transplantationslov og ligsynslov er det hverken fundet hensigtsmæssigt eller muligt i selve lovteksten nærmere at præcisere og afgrænse denne personkreds for det enkelte tilfælde, men det forudsættes, at afgrænsningen foretages i overensstemmelse med den hidtidige praksis. Udtrykket omfatter herefter i hvert fald ægtefælle eller samlever, slægtninge i lige linje og efter de konkrete forhold søskende. Adoptivbørn vil som regel og plejebørn jævnligt være omfattet af reglen. Bestemmelsen vil efter omstændighederne, navnlig hvor afdøde ikke har efterladt sig ægtefælle, samlever eller børn, kunne omfatte slægtninge, som afdøde var nært knyttet til, eller nært besvogrede.

Det kan i øvrigt nævnes, at Justitsministeriet i cirkulæreskrivelse nr. 79 af 30. marts 1977 om ligsyn og dødsattester m.v. om underretningspligten efter ligsynsloven har fastsat følgende:

»Justitsministeriet anmoder politiet om inden for denne kreds af »afdødes nærmeste« så vidt muligt først og fremmest at søge at underrette den person, som har været afdødes samlevende ægtefælle, eller afdødes myndige børn eller i givet fald andre, som umiddelbart kan antages at have haft den nærmeste tilknytning til afdøde. Der kræves normalt kun underretning af én af afdødes nærmeste.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at disse retningslinjer også bør følges ved underretning om påtænkt lægevidenskabelig obduktion, dog således at samlever sidestilles med samlevende ægtefælle.

Det er tilstrækkeligt, at der er givet samtykke fra en af de personer, der i det konkrete tilfælde kan henregnes til afdødes nærmeste. Det må dog understreges, at der ikke kan antages at foreligge et samtykke til obduktion, såfremt blot én af de personer, der hører til kredsen af afdødes nærmeste, udtaler sig mod indgrebet (eller tilbagekalder samtykket), inden indgrebet er foretaget.

Har afdødes nærmeste ikke givet samtykke til indgrebet, vil et efterfølgende forbud mod obduktion fra blot én enkelt inden for den kreds, som må antages at udgøre afdødes nærmeste, afskære indgrebets foretagelse.

Underretningen skal som hidtil kun ske til afdødes nærmeste, såfremt deres opholdssted kendes. Udtrykket »opholdssted« skal forstås vidt, således at det også omfatter det formodede opholdssted, f.eks. et feriested eller lignende. Kan man herefter ikke få fat i en af de nærmeste, hvis opholdssted kendes, kan obduktionen ikke foretages, da betingelsen i stk. 3 ikke er opfyldt. Er der imidlertid ingen pårørende eller kendes deres opholdssted ikke, vil indgrebet kunne foretages.

Stk. 4 indeholder reglen om, at obduktion af personer under 18 år kun må foretages, såfremt forældremyndighedens indehaver har samtykket heri. Der henvises herom ligeledes til de almindelige bemærkninger, pkt. 3, i forslag til lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.

Stk. 5 svarer til transplantationslovens § 5, 1. pkt. Efter reglen, der er begrundet i efterforskningsmæssige hensyn, må obduktion ikke finde sted, såfremt der skal foretages retslægeligt ligsyn eller retslægelig obduktion.

En lægevidenskabelig obduktion består i den ydre og indre undersøgelse af et dødt menneskes krop eventuelt med yderligere undersøgelser, herunder mikroskopi samt visse kemiske og bakteriologiske undersøgelser.

Obduktion har til formål dels at fastslå den nøjagtige dødsårsag, dels at få kendskab til den eller de sygdomme, afdøde har lidt af, og endelig at kunne vurdere den foretagne behandling.

Det foreslås, at den gældende lovs afgrænsning af de indgreb, der kan foretages i forbin-